

PORTAFOLIS

1. Descripció breu del propi punt de partida en començar el curs sobre el treball amb el PEL.

Nosaltres, Lourdes Salisi i Mercedes Molinero, vam començar el curs sobre el treball amb el PEL partint de zero. Per tant, les primeres tasques que vam dur a terme van ser:

- a) Llegir el document *Marc Europeu Comú de referència per a les llengües: aprendre, ensenyar, avaluar*, per poder respondre la pregunta: "Què entenem per competència plurilingüe?".
- b) Examinar detenidament la Carpeta del Portfoli i els seus apartats:
 - i. Passaport de llengües.
 - ii. Biografia lingüística.
 - iii. Dossier.

Hem de dir que, primerament, no teníem molt clar si encaixaríem en un projecte d'aquesta mena, ja que pensàvem que estava més relacionat amb la llengua anglesa i nosaltres som professores de llengua castellana i de llengües clàssiques respectivament. No obstant això i després de la primera sessió, vam sortir amb moltes ganes d'endinsar-nos en aquest món tan interessant de les llengües i de treballar la competència plurilingüe. De seguida vam veure que podríem aportar materials i idees que ja havíem treballat amb els nostres alumnes d'una manera totalment inconscient, al marge del PEL.

2. Llistat dels aspectes més rellevants de tots els tractats especificant la selecció duta a terme.

2.1. El primer va ser ***elaborar una seqüència didàctica*** a partir d'una pauta d'interrogació.

Ens vam posar a la feina d'elaborar una seqüència didàctica seguint els models de seqüències dels companys. Vam pensar que seria original preparar una seqüència sobre llengua llatina per demostrar la capacitat que tenen els alumnes per entendre una llengua que no han vist ni sentit mai. És a dir, a partir de l'esquema lingüístic propi fer transferències per aprendre altres llengües.

Vam desenvolupar estratègies per assolir la competència plurilingüe:

- treballant l'enunciat de l'objectiu en forma d'acció.
- adaptant la situació comunicativa: el diàleg, el gènere textual ja era conegut pels alumnes.
- L'anàlisi dels coneixements previs sobre la pròpia llengua serveix per analitzar la nova llengua, el llatí.

PORTAFOLIS

La activitat és *interlingual*, parteixen dels coneixements previs, i és a la vegada *intringual*, descobreixen recursos verbals nous a partir dels que ja coneixen.

- Vam passar a la fase cognitiva: apropiació d'unitats lingüístiques necessàries per a la consecució de l'objectiu comunicatiu.
- Vam arribar a la fase final: l'elaboració d'un diàleg de característiques similars a l'inicial i la presentació davant dels companys.

Ens vam descuidar d'explicitar l'objectiu segon: prendre consciència de com s'aprenen llengües diferents. És a dir, no vam explicitar la capacitat investigadora, fer servir l'escriptura (exercicis) ajuda a la reflexió, el tractament contrastiu de la funció comunicativa.

2.2. El segon aspecte rellevant dels tractats és el **desenvolupament de l'esquema *Stainton***.

Vam comprendre que la competència plurilingüe s'ha de treballar en espiral, de la gramàtica més fàcil a la més difícil, partint de **l'implícit**, de la llengua materna, que és inconscient, passant per **l'explícit 1**, a través de les funcions comunicatives universals *interllengua*, arribar a **l'explícit 2**, la *intrallengua*, treballant registres diferents i passant de l'informal al formal, dintre de la mateixa llengua.

2.3. El tercer aspecte és ***l'aprenentatge dinàmic*** en forma d'accions cognitives relacionades amb l'autorientació, l'autoconeixement i l'autoavaluació:

Prendre consciència del propi aprenentatge, l'autoidentificació de la pròpia ZDP "zona de desenvolupament proper", és a dir reconèixer *l'estadi actual*, el que cadascú és capaç de fer, per arribar a *l'estadi potencial*, el que cadascú pot arribar a fer, els objectius terminals. S'ha de poder autoevidenciar el progrés de l'aprenent a través de *Dossier* del PEL, arribar a l'autoavaluació detallada mitjançant descriptors de competències específics i descriptors més generals.

2.4. En quart lloc ***els aspectes pedagògics de l'autoregulació***.

El treball amb SCOBAs (Scheme for Complete Orienting Basis of Action) és útil per a la programació d'aula. Es tracta d'un esquema per orientar-se cap a l'acció, és un primer pas per l'autoevidenciació del progrés. Aquest aspecte el comentarem al punt 5 d'aquest portafolis.

PORTAFOLIS**3. Una mostra de seqüència didàctica des del plantejament del foment de la competència plurilingüe i de l'autonomia de l'aprenent.**

Veure la Seqüència didàctica primera: *Entenem el llatí?*

Aquesta seqüència l'hem comentat a l'apartat primer d'aquest portafolis.

4. Una mostra d'una "família de seqüències" amb paraigua comú.

La família de seqüències està formada per:

- Seqüència didàctica primera: *Entenem el llatí?*
- Seqüència didàctica segona: *Som llatins!*
- Seqüència didàctica tercera: *Album de famille.*

Què tenen en comú les tres seqüències? Sota quin paraigua les podríem agrupar?

Les tres seqüències treballen situacions comunicatives en llengües aparentment incomprensibles per l'alumnat de 4t d' ESO, ens referim al llatí i al francès (en la situació hipotètica que no han fet francès fins a 4t d'ESO). En totes elles hi ha un apartat de reflexió sobre quins passos hem seguit per poder assolir els objectius de les activitats i una co-avaluació , per tal de veure si han entès el que preteníem .

Es treballa el diàleg , les activitats són simples. Intentem aconseguir que els alumnes prenguin consciència sobre els processos d'aprenentatge de les llengües insistint en l'alumnat en el fet que les llengües que els envolten poden tenir unes estructures comunicatives molt similars. Fomentem la competència plurilingüe i intercultural .

Treballen una mateixa habilitat ?

Dins de cada seqüència es treballen diferents habilitats , lectura expressiva, comprensió, guarden una estructura similar, ja que es deixa la co-avaluació pel final.

Tracten el mateix tema ?

La primera i segona seqüència en llatí són correlatives, de més senzilla a més complexa, la tercera intenta treballar els conceptes de les dues anteriors en llengua francesa . El tema és el mateix es treballen estructures comunicatives molt senzilles :

Com et dius ? / qui ets ?

Quants anys tens?

Sóc el pare / el germà

On vius? /La família

PORTAFOLIS

També es treballa el verb copulatiu, els pronoms personals, els verbs predicatius amb algun complement i els possessius en llengua francesa .

Sempre es mostra un model, un text dialogat, hi ha una reflexió del procediment , hi ha treball en equip i individualitzat .

Responen a una mateixa tipologia textual?

Sí , en les tres seqüències es treballa el diàleg.

PORTAFOLIS**5. La formulació de descriptors específics relacionats amb la " família de seqüències".**

Presentació gràfica dels objectius d'aprenentatge relacionats amb els continguts que s'han de treballar per al desenvolupament d'una competència lligada a una habilitat. Nosaltres donem l' *scaffolding*, les pautes d'aprenentatge ascendent per arribar a l'objectiu terminal.

Donar-se a conèixer en llengua llatina/ francesa a través del diàleg i comparar les estructures comunes a altres llengües romàniques

GRAMÀTICA

- Oracions copulatives.
- Oracions predicatives.
- Predicat nominal.
- Predicat verbal
- Pronoms personals
- Complementos circumstancials de lloc.
- Complementos del nom.

ESTRATÈGIES DE PRODUCCIÓ ESCRITA D'UN DIÀLEG

- Esborrany i organització d'idees: què fan els personatges?, on son?
- Salutació.
- Formulació de preguntes.
- Redacció en forma de diàleg.
- Lectura expressiva en forma dialogada del text final.

LÈXIC

- Verbs copulatiu *sum, être.*
- Verbs predicatiu.
- Pronoms personals.
- Substantius : noms propis, noms de parentiu, noms de lloc.
- Adjectius possessius.
- Pronoms interrogatius.
- Pronoms personals.

PORTAFOLIS**6. Formulació de descriptors.**

Proposem una formulació de descriptors per a l'avaluació diagnòstica: *Què em pot ajudar a entendre un text en llengua desconeguda*

Pauta metacognitiva	sí	no
Reconeixo el tipus de text		
Hi ha elements lingüístics coneguts		
Reconeixo verbs		
Reconeixo nom propis		
Puc diferenciar predicats nominals i verbals		
Hi ha paraules semblants a les meves		

L' alumne ha de saber de quin punt parteix i què és capaç de fer. Aquesta pauta s'usa com a instrument de monitorització mentre es realitza la tasca.

Proposem una formulació de descriptors per a l'avaluació dinàmica, o aprenentatge en l'acció. " S'apren fent", és l'esmicolament o monitorització durant la tasca, també pot servir com a instrument d'avaluació després de la tasca, només cal afegir-hi una columna a la dreta per a que l'alumne es pugui posar la nota.

Pauta d'evidenciació del progrés:	sí	no	Justificació d'evidències
Puc llegir un text breu de forma expressiva en una llengua diferent a la meva: llatí o francès			
Comprenc la informació general i específica del text (diàleg)			
Veig el verb de l'oració			
Puc diferenciar predicats nominals i verbals			
Reconeixo noms propis			
Reconeixo pronoms interrogatius			
Reconeixo noms de parentiu			
Sóc capaç de reproduir en la meua llengua un text semblant			

PORTAFOLIS

7. Reflexió final amb el títol: “el PEL i nosaltres en aquest moment”.

Nosaltres, Lourdes Salisi i Mercedes Molinero, estem molt satisfetes amb els resultats d'aquest curs. Hem de reconèixer que en un principi no ho teníem gaire clar, ja que pensàvem que no encaixaríem amb el perfil dels professors participants. Ademés vam veure que hi havia professores amb molta experiència respecte a aquests temes.

Hem trobat les sessions molt interessants, tant pel que fa als continguts, com a la terminologia : « scaffolding, esmicolament, descriptors, reflexió Rodin », etc.

Volem manifestar la nostra intenció de continuar aquest projecte, ja que tenim moltes idees respecte a la dinamització de la llengua llatina i francesa, aprofitant que en formen part del currículum de 4t d' ESO i ara ja disposem d'eines precises per a fer-ho, gràcies al PEL.

També estem pensant en la revitalització de la llengua grega en el batxillerat, que està passant per un mal moment, mitjançant del treball conjunt d'estructures comunes en grec i francès.

Ja ho veus, estem molt engrescades.

Fins aviat.